

**INSTRUKCJA
O POWOŁANIU I ORGANIZACJI
DZIAŁALNOŚCI PARAFIALNYCH
ZESPOŁÓW CARITAS**

(do użytku wewnętrznego)

**CARITAS
Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
2011 rok**

SPIS TREŚCI:

	str.
Podstawa formalno-prawna	
I. Powołanie Parafialnego Zespołu Caritas	3
1. Działania przygotowawcze	3
2. Zebranie parafian	4
3. Prace przed rozpoczęciem działalności Zespołu	4
II. Organizacja i działalność PZC	5
1. Ewidencja członków Zespołu	5
2. Ewidencja osób korzystających z pomocy	6
3. Dokumentacja księgową	6
4. Świadczenie pomocy rzeczowej	6
5. Działalność opiekuńcza	6
6. Aktywizacja charytatywna wspólnoty parafialnej	7

Instrukcję opracowano w oparciu o Instrukcję Konferencji Episkopatu Polski "O pracy charytatywnej w parafiach" z dnia 11 listopada 1986 r. oraz "Wskazania duszpasterskie dla parafialnych zespołów Caritas" zaakceptowane przez Komisję Charytatywną Konferencji Episkopatu Polski w dniu 3.12.1999 r.,

Majątek Parafialnego Zespołu Caritas, zwanego dalej PZC, istniejącego na bazie dotychczasowego Statutu Parafialnego Zespołu Caritas przechodzi na własność nowo powołanego PZC. W razie rozwiązania PZC jego środki materialne przechodzą na działalność charytatywną parafii.

I. POWOŁANIE PARAFIALNEGO ZESPOŁU CARITAS

W przypadku istniejących i działających już PZC można zachować dotychczasowy skład zespołu, przy jednoczesnym dostosowaniu zasad jego funkcjonowania do obowiązujących uwarunkowań prawnych w diecezji. Proboszczowie zobowiązani są, jako przewodniczący zarządów PZC do zarejestrowania zespołów w Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, po zarejestrowaniu uzyskują prawo do korzystania z logo CARITAS.

Caritas Diecezjalna powiadomi zespoły o ich numerze w Rejestrze Parafialnych Zespołów Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej.

Przewodniczący zespołu jest zobowiązany do zmiany treści pieczęci zgodnie z obowiązującą strukturą - „Parafialny Zespół Caritas parafii p.w. ...”

1. Działania przygotowawcze

W parafiach, w których Parafialny Zespół Caritas dotychczas nie został powołany, wytypowana z inicjatywy proboszcza grupa parafian (2-4 osób) zapoznaje się z treścią:

- Instrukcji Konferencji Episkopatu Polski o pracy Charytatywnej w Parafiach z r.1986,
- Wskazań duszpasterskich dla parafialnych zespołów Caritas,
- Statutu Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej,
- Regulaminu Parafialnego Zespołu Caritas.

Regulamin (Załącznik Nr 1) oraz przygotowane formularze deklaracji członkowskich (wzory w załącznikach Nr 2 i 3 nin. instrukcji) stanowią materiały wyjściowe na zebranie parafian w sprawie powołania PZC.

2. Zebranie parafian

Proboszcz ustala w porozumieniu z grupą przygotowującą materiały wyjściowe, termin zebrania powiadamiając o nim parafian w niedzielnych ogłoszeniach duszpasterskich. Wskazany byłoby wygłoszenie w tym dniu homilii na temat chrześcijańskiego miłosierdzia.

Zebranie otwiera proboszcz prowadząc je przy współudziale - wyznaczonego z grupy przygotowującej materiały wyjściowe - sekretarza zebrania.

Na program zebrania składa się:

- odczytanie przez sekretarza projektu „Regulaminu Parafialnego Zespołu Caritas ”,
- zwrócenie się do uczestników zebrania o podpisywanie deklaracji członkowskich przez decydujących się na włączenie do PZC i przekazanie podpisanych deklaracji sekretarzowi,
- omówienie spraw związanych z organizacją posługi charytatywnej.

3. Prace przed rozpoczęciem działalności Zespołu

Dla rozpoczęcia działalności PZC w formie zorganizowanej, niezbędne jest wykonanie następujących prac:

- powołanie Zarządu PZC,
- zamówienie pieczęci, o treści: „Parafialny Zespół Caritas parafii p.w. ...”
- przygotowanie formularzy deklaracji członków czynnych (załącznik 2) i wspierających (załącznik 3),
- założenie rejestrów: członków Zespołu (załącznik 4, 5) oraz zgłoszeń o potrzebie świadczenia pomocy (załącznik 6).

- zgłoszenie faktu powołania PZC do Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej (zał. 7).
- po zarejestrowaniu w CD, PZC otrzymuje numer pod którym figuruje w rejestrze Parafialnych Zespołów Caritas.

Siedzibą PZC jest Parafia. Proboszcz jest zobowiązany do wskazania miejsca pracy Zespołu ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego przechowywania dokumentów PZC w tym danych osobowych członków i podopiecznych.

Zarząd PZC pisemnie wskazuje osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych.

Zrealizowanie powyższych działań, stwarza podstawę do powiadomienia parafian – komunikatem w niedzielnych ogłoszeniach duszpasterskich, o rozpoczęciu działalności PZC, terminie i miejscu pierwszego dyżuru, dla umożliwienia kontaktowania się parafian z Zespołem.

Wskazane jest równoczesne wywieszenie tej informacji i tekstu „Regulaminu PZC” - w gablocie ogłoszeń.

II. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI PZC

1. Ewidencja członków Zespołu

Składający deklarację włączenia się do Zespołu (zał. 2 i 3), wpisywani są do rejestru członków (zał. 4 i 5), stanowiącego podstawę dla informacji i sprawozdawczości z zakresu spraw członkowskich. Rejestr ten prowadzony jest przez sekretarza Zespołu.

Deklaracje członków czynnych przechowywane są przez sekretarza. Deklaracje członków wspierających (po zaewidencjonowaniu w rejestrze) przekazywane są skarbnikowi, który odnotowuje wpłaty składek członkowskich.

Jednym z podstawowych zadań PZC jest stworzenie sprzyjających warunków do kontaktów parafian z Zespołem.

2. Ewidencja osób korzystających z pomocy

W celu ewidencjonowania osób korzystających z pomocy tworzy się kartoteki według załączonego wzoru (zał. 8). Kartoteki stanowią własność parafii, są składowane we wskazanym miejscu przez Proboszcza parafii na jej terenie i nie podlegają rejestracji w GIODO.

3. Dokumentacja księgową

Dokumentacja finansowa prowadzona jest przy pomocy Księgi Finansowej Parafialnego Zespołu Caritas opracowanej przez Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej (zał. 10). Zasady prowadzenia Księgi Finansowej stanowią Załącznik Nr 9 do niniejszej Instrukcji.

4. Świadczenie pomocy rzeczowej

Podstawową formę pomocy rzeczowej, stanowi umożliwienie potrzebującym korzystania z przekazywanych do magazynów zarówno Zespołu, jak też Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej– przez ofiarodawców darów w postaci: nowej i używanej odzieży, obuwia, pościeli, drobnych przedmiotów gospodarstwa domowego itp.

W tym zakresie wskazane jest nawiązywanie współpracy między Parafialnymi Zespołami aby PZC czy to nie mające warunków dla prowadzenia magazynu czy też mające braki odzieży dla zaspokajania potrzeb podopiecznych, mogły korzystać z zapasów magazynowych innych PZC lub Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej.

5. Działalność opiekuńcza

Wśród zgłoszonych do Zespołu osób, nierzadkie bywają przypadki, gdy nie występuje potrzeba pomocy materialnej lecz wsparcia moralnego. Dotyczy to najczęściej osób samotnych, starszych, chorych, niepełnosprawnych,

tęskniących za kontaktami z drugim człowiekiem dla chwili rozmowy czy podzielenia się swymi troskami.

W ramach tych kontaktów istnieje nie tylko wiele możliwości pełnienia czynów chrześcijańskiego miłosierdzia (dokonywanie zakupów, wykonywanie różnych czynności domowych, posprzątania, itd.) ale również podejmowania w czasie spotkań wspólnej modlitwy czy rozważań na temat wiary, co stanowić może cenną pomoc duchową dla człowieka, zwłaszcza zbliżającego się do kresu życia.

6. Aktywizacja charytatywna wspólnoty parafialnej.

Możliwości realizacyjne świadczenia przez PZC pomocy charytatywnej, zależą od okazywanego tej działalności poparcia przez parafian wyrażanego ofiarnością i czynnym włączaniem się w pracę Zespołu.

Wprawdzie, wystarczającą ku temu zachętę powinno stanowić poczucie obowiązku chrześcijańskiego miłosierdzia, życie potwierdza jednak konieczność stałego uwrażliwiania sumień przez uświadamianie i przypominanie tej powinności niesienia pomocy potrzebującym. Jest to zadanie duszpasterzy parafialnych jak i członków Zespołu realizowane poprzez:

- modlitwy w intencji rozwoju parafialnej działalności charytatywnej, członków Zespołu, ofiarodawców, w Mszach św. sprawowanych za wspólnotę parafialną, a szczególnie w dni takie jak Niedziela Miłosierdzia Bożego (święto patronalne Caritas), Światowy Dzień Chorego (11 luty) ustanowiony przez Papieża Jana Pawła II, Św. Brata Alberta (17czerwca), Tydzień Miłosierdzia. Wtedy to, wskazane jest by homilie głoszone były na temat chrześcijańskiego miłosierdzia i działalności PZC,
- wykorzystywanie gabloty ogłoszeń dla przypominania cytatami z Ewangelii słów Chrystusa o roli i znaczeniu uczynków miłosierdzia w życiu chrześcijanina
- do wywieszania apeli, afiszy wzywających do ofiarności i włączania się parafian do działania w Zespole dla informowania o terminach dyżurów,

terminach pracy magazynu, ogłoszenia okresowych sprawozdań z działalności Zespołu, jego potrzeb i podziękowań,

– podawanie do wiadomości w uwzględnieniu z proboszczem w niedzielnych ogłoszeniach duszpasterskich komunikatów o przygotowywanych i prowadzonych kwestach przykościelnych (na kolonie letnie dla dzieci z ubogich rodzin, na pomoc świąteczną itp.), o rezultatach zbiórek i sposobie wykorzystania zebranych funduszy.

- umożliwienie sposobów składania ofiar np. „1 zł dla najuboższych”.

Celem tych działań jest wytworzenie przychylnej atmosfery dla działalności charytatywnej i wiarygodności dla sposobu jej realizacji przez Parafialny Zespół Caritas oraz rozwój wyobraźni Miłosierdzia zgodnie z nauką Kościoła i praktyczne włączenie się w aktywną działalność charytatywną parafii.